

Seminář 5 Shrnutí povinné četby

Micky Lee: A Feminist Political Economy of Communication

Tento článek navazuje na autorčin článek “What’s Missing in Feminist Research in New Information and Communication Technologies?”

Moje pracovní definice feministického politicko-ekonomického přístupu ke komunikaci je: studium genderované produkce, distribuce a konzumace zboží a zdrojů a zkoumání role ideologie v utvrzování nerovných vztahů. Konečným cílem politické ekonomie je pochopit proč jsou ženy chudé a proč je re-distribuce (přerozdělení) bohatství (zdrojů) zásadní pro postavení žen. Někdo může uvažovat nad tím jak souvisí komunikace a chudoba žen. A to je přesně to na co bychom se my feministky měly ptát ve všech vědních disciplínách. Chudoba žen je chápána jako otázka pro sociologii, feministky v komunikačních studiích by se přeci měly zabývat významy a ne něčím tak materiálním a z “reálného života” jako je chudoba.

Používám marxistickou definici produkce, zboží a zdrojů. Produkce je procesem transformace jedné podoby komodity do jiné za použití práce a technologie. Zboží jsou komodity, které mají tržní hodnotu a zdroje možná nemají tržní hodnotu (jako například čas nezaměstnaných) a ideologie je falešným vědomím, které maskuje skutečné ekonomické vztahy a sociální vztahy jsou určeny vztahy ekonomickými. Neo-Marxisté a post-Marxisté mají pochybnosti o relevanci těchto termínů v konzumní společnosti. Já si myslím, že feministky by měly podrobit marxistické myšlenky kritice, nicméně bych chtěla předložit argumenty za marxistický základ pro feministickou politickou ekonomii.

Mnoho vědců, politiků a neziskových organizací vidí nové komunikační technologie jako řešení pro chudobu žen. Věří tomu, že ženy mohou hledat práci na internetu, komunikovat, vzdělávat se online. Globálně se očekává, že nové komunikační technologie budou mít pozitivní ekonomický dopad pro ženy v chudých venkovních lokalitách atd.

ALE méně pozornosti se věnuje tomu kdo profituje z konzumace nových technologií.

Proč jsou na čele organizací jako Microsoft, Google a Facebook bílí muži z USA? Jejich nadání a štěstí jenom částečně vysvětluje jejich bohatství. Bílí muži z určité sociální třídy ve vyspělých zemích si nárokují na určité sebevědomí, způsobilost a úspěch. Mají k dispozici přístup, zdroje a elitní vzdělání. Zakládají své korporace v zemích, kde zákony umožňují najímat levné pracovní síly; kde zákony na ochranu intelektuálního vlastnictví chrání korporace a ne tvůrce; a kde nejsou zákony na ochranu proti oligopolům. Chudé ženy a muži mají malou ekonomickou výhodu v globální ekonomii když komunikují online nebo prodávají své ruční výrobky online ale z nich se nestane Bill Gates. Nejde o to, že nemají talent, ale byly a jsou vykořisťované. Chudoba není jenom o penězích, jedná se také o nedostatek příležitostí, o pocit beznaděje, neschopnosti a nedostatku sebestačnosti.

Kritika Moscova přístupu k politické ekonomii

Vincent Mosco (2009) píše o feministickém přístupu, vadí mi ale jeho popis tohoto přístupu jako “alternativě vůči kapitálu jako dominantnímu hledisku”. Nechci vytrhnout citát z kontextu, nicméně Mosco naznačuje, že první představitelé politické ekonomie (shodou okolností byli všichni muži) se zabývali “objektivními” záležitostmi jako koncentrace médií, později se někteří věnovali dělnické třídě, ženám/genderu, práci a rase. Často se argumentuje, že feministické kritiky existují protože feministky věří, že ženy jsou exkludované z oblastí vědění, které jsou definované muži. Ženská perspektiva je nutná k existenci alternativ, k přetvoření dominantních teorií. Různá stanoviska dodají větší různorodost hlasů, ale nezpochybňují dominantní ne-genderované teorie.

“Feministická” ve feministická politická ekonomie komunikace neznamena jenom zařazení dřívě exkludovaných hlasů a přidání alternativních hlasů, ale také nové čtení politické ekonomie komunikace - její teorie a metodologie - jako genderované. Historie a rozvoj politické ekonomie jsou genderované, a termíny, které podrobuje kritice jsou také genderované (např. kapitál a globální ekonomie). Proto by měla být politická ekonomie ve své podstatě feministická.